

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган

• 2002 йил 16 март, шанба

• №21 (11.409)

• Эркин нархда сотилади

ЎЗБЕКИСТОН ВА АҚШ - СТРАТЕГИК ҲАМКОРЛАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримов 11-14 март кунлари расмий ташриф билан Америка Қўшма Штатларида бўлди

АҚШ дунёда ҳар томонлама етакчилиكنи қўлга киритган давлатдир. Ислон Каримовнинг ушбу мамлакатга расмий ташрифи пухта тайёргарлик кўрилди. Бундай қудратли давлатга боришдан олдин аниқ мақсадларни, ташриф муддаосини белгилаб олиш керак. Энди АҚШ сафари ортда қолган экан, ташриф якунларига қандай баҳо бериш мумкин, у Ўзбекистонга қандай фойда келтиради, мамлакатимиз қандай манфаат кўради, деган саволлар пайдо бўлади.

Аввало, Ислон Каримовнинг Жорж Буш билан учрашувига тўхталсак. АҚШ Пре-

зиденти ўзбекистонлик олий мартабали меҳмонни Оқ уй маъмурияти ва мамлакат ҳукуматининг катта нуфуз ва обрў-эътиборга эга вакиллари қуршовида кутиб олди. Бу учрашувга ҳар томонлама тайёргарлик кўрилганидан, Ўзбекистон делегациясига катта ҳурмат-эътибордан далолат.

АҚШ Президентининг миллий хавфсизлик масалалари бўйича маслаҳатчиси Кондолиза Райс, Пентагон раҳбари Доналд Рамсфелд, давлат котиби Колин Пауэлл ва бошқа расмий кишилар иштирок этган бу учрашувда дастлаб Ўзбекистон раҳбарига Америка халқини энг синовли дамларда дадил

қўллаб-қувватлагани учун яна бир қарра самимий миннатдорлик билдирилди. Ж.Буш Ўзбекистон қатъият билан аксилтеррор коалициясини қўллаб-қувватлаганини АҚШ ҳукумати ва халқи унутмаслигини, бу миннатдорлик ва эҳтиром келгусида жуда кўп бор намоён бўлишини таъкидлади. У Ислон Каримовни бундан буён АҚШ стратегик шерик сифатида доим Ўзбекистон билан бирдам бўлишига ишонтирди.

Вашингтонда АҚШ ҳукумати бу йил Ўзбекистонга ёрдам тариқасида 160 миллион доллар ажратиши маълум қилинди. Шунинг билан олган ҳолда ҳамда Жорж Буш ва бошқа расмий кишилар билан мулоқотлар руҳидан англаш мумкинки, АҚШ бундан буён ҳам Ўзбекистондаги ислохотларни янада кенг ва

фаол қўллаб-қувватлайверади.

Оқ уйдаги учрашувда Марказий Осиёдаги жараёнлар ҳам муҳокама қилинди. Минтақамиздаги иқтисодий интеграцияни ривожлантириш, хавфсизлик масалаларига эътибор қаратилди. Гап шундаки, Афғонистондаги аксилтеррор операцияси якуний босқичига қадам қўйгани билан ҳали хотиржамликка берилиб бўлмади. Аксинча, энди янада қийин ва мураккаб вазифаларни бажариш керак. Президентимиз АҚШнинг етакчи газета ва журналлари раҳбарлари билан учрашувда таъкидлаганидек, биринчи галда Афғонистонда ҳаётий инфратузилмаларни тиклаш, мамлакатни тинч ҳаёт-

(Давоми 2-бетда).

СУРАТЛАРДА: Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислон Каримовнинг Америка Қўшма Штатларига расмий ташрифидан лавҳалар.

Абдувоҳид ТўРАЕВ (ЎЗА) ва Фарҳод ҚУРБОНБОЕВ олган суратлар.

Бугунги сонда:

БАНКНИНГ ЯНГИ ТАШАББУСИ

«Кексаларга иззат-ҳурмат ва ғамхўрлик», «Тома-тома қўл бўлур...», «Наврўз совғаси» омонатлари Халқ банкнинг чинакам байрам тўхфаси бўлди.

3-бет

МОМОН ЁҚҚАН ЧИРОҚЛАР...

«Хай-хай ундай деманг, бугун улуг кун. Қолаверса, сумалак кайнаётган қозоннинг тепасида фақат яхшиликни ният қиладилар».

6-бет

ОЛАМ ҲАФТА ИЧИДА

Хабар қилишларича, тамил жангарилари ҳамон одамларни ўғрилаб кетиб, эвазига пул сўраш, қурол-ярроқ контрабандаси ва сиёсий товламачилик билан шугулланмоқда.

7-бет

АССАЛОМ, ФУТБОЛ!

Футбол ишқибозлари ортиқча кутган мавсум ҳам келди. Бугун олий табақа жамоалари навбатдаги XI миллий чемпионат ўйинларини бошлайдилар.

8-бет

ВИЛОЯТ КЕНГАШИ СЕССИЯСИ

Шу йил 15 март куни иккинчи қаҳриқ халқ депутатлари Тошкент вилояти Кенгашининг ўн биринчи сессияси бўлиб ўтди. Сессияда халқ депутатлари вилоят Кенгаши депутатлари билан биргаликда вилоят ҳокимининг ўринбосарлари, вилоят ҳокимлиги гуруҳ ва котибиятлари раҳбарлари, ҳокимлик бошқармалари бошликлари, шаҳар ва туман ҳокимлари, уларнинг биринчи ўринбосарлари, ижтимоий маса-

лалар бўйича ўринбосарлари, шаҳар ва туман давлат санитария-эпидемиология назорати марказлари, туман қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармалари, ширкат хўжаликлари, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи идоралар ҳамда жамоат ташкилотлари раҳбарлари иштирок этдилар.

Сессияни вилоят Кенгашининг раиси, вилоят ҳокими Умнат Мирзақулов бошқарди.

(Давоми 3-бетда).

Наврўз тараддуди

БУГУН КАТТА ҲАШАР

Унда ҳар биримиз фаол иштирок этиб, вилоятимизни янада обод этишга ўз хиссамизни қўшайлик

Юртимизга яна Наврўзи олам келди. Борлиқ яшил либосга бурканмоқда. Дов-дарахтлар куртак чиқариб, гулга қираяпти. Фурсат етиши биланок деҳқон яна элга ризқ-насиба яратиш ҳаракатини бошлаб юборди. Қиш ўтиб, кўклам кириши билан уйлар ҳам бир сидра кўтарилиб, тар-

(Давоми 3-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН ВА АҚШ - СТРАТЕГИК ҲАМКОРЛАР

га қайтариш зарур. Афғонистон хориз ёрдами билангина ўз ҳаётини изга солиши мумкин.

Иккинчидан, "Толибон" ва "Ал-Қоида" жангарилари бутунлай йўқотилгани йўқ. Мамлакатнинг айрим ҳудудларида баъзан майда гуруҳлар халқаро коалицияга қарашли ҳарбийларга қаршилик кўрсатиб тургани сир эмас. Жангариларнинг муайян қисми хоризда, коалициянинг ҳозирча эътибори тушмаган жойларда яшириниб ётган бўлиши эҳтимолдан холи эмас. Улар вақти келиб, яна ўзининг манфур башарасини намойиш қилмаслигига, хунрезликлар уюштирмаслигига кафолат йўқ. Шу боис уюшқоқликни, ҳамжиҳатликни сусайтирмаслик даркор.

Бошқа бир муаммо Афғонистонда йиғилиб қолган қурол-яроғдир. Ҳозир мамлакатда 10 миллион дондан ортиқ ўқотар қурол бор. Миллий тотувлик энди-энди шаклланаётгани, марказий ҳокимиятнинг кучи ҳали бутун мамлакатни назорат қилишга етмаслиги ҳозирги барқарорликнинг давомийлиги ва мустақамлигига соя солмоқда.

Шу нуқтаи назардан қараганда, Ўзбекистон учун давлат чегарасини мустақамлаш борасида АҚШ билан ҳамкорликни ривожлантириш гоёт муҳимдир. АҚШ томони ҳам халқаро террорчилик, диний экстремизм, уюшган жиноятчилик, наркотик моддалар, қурол-яроғ ва оммавий қирғин қуроллари тарихий қисмларининг контрабандаси долзарб муаммолар эканлигини, уларга қарши курашда Ўзбекистонга ва умуман Марказий Осиёга кўмак бериб, шу орқали дунёдаги барқарорликни мустақамлаш мумкинлигини эътироф этди. Бу борада катта имкониятлар ва бой тажрибага эга АҚШ бизга чегарани мустақамлашда, унинг муҳандислик ва техникавий инфратузилмасини такомиллаштиришда самарали ёрдам кўрсатиши мумкин. Бу хусусда томонларнинг фикри бир жойдан чиқди.

Шу билан бирга, Оқ уйда ҳарбий ва ҳарбий-техникавий ҳамкорликни янада кенгайтиришга келишиб олинди. Пентагонда Доналд Рамсфелд билан бўлган учрашувда эса бу йил Ўзбекистон қуролли кучлари ислохотига кўмаклашиш учун 43 миллион доллар ажратилиши маълум қилинди. Ўтган йили бу рақам 15,5 миллион доллар эди.

Аввалги хабарларда айтилганидек, Президент Ислон Каримов АҚШнинг қишлоқ хўжалиги ва молия вазирлари билан учрашди.

Қишлоқ хўжалиги вазири Энн Венеман хоним билан суҳбат чоғида мазкур соҳада илмий тадқиқотлар ўтказиш ва тажриба алмашиш масалаларига эътибор қаратилди. Меҳнатга лаёқатли аҳолисининг 2,5 фоизигина шу соҳада банд бўлганига қарамай, дунёда пахта, галла, гуруч каби зарур маҳсулотлар етиштириш бўйича етакчилик қилаётган, қишлоқ хўжалигида илм-фаннинг

энг сўнгги ютуқларини ишга солаётган АҚШ билан бундай ҳамкорликдан Ўзбекистон манфатдор экани ва катта фойда кўриши тайин.

АҚШда тахминан 22 миллион фермер хўжалиги бор. Битта хўжалик ўртача 190 гектар ерга ишлов беради. Мамлакат чорвачилик ва паррандачиликда ҳам катта ютуқларни қўлга киритган.

Айни вақтда Ўзбекистоннинг АҚШ билан бу соҳадаги ҳамкорлиги PL-480 дастури доирасида қабул қилинган ҳукуматлараро битимларга таянади. PL-480 илмий изланишларга оид дастурларни ижро этиш ва АҚШ қишлоқ хўжалиги вазирлиги билан тажриба алмашишни молиялаш учун захира жамғарма шакллантиришни кўзда тутди. Ўтган йилнинг апрелидан мамлакатимизда ўн та дастур амалга оширила бошлади. Бу йил эса яна ўн тўрттаси қўриб чиқилади. Улар деҳқончилигимизда ҳосилдорликни ошириш, чидамли ва серҳосил навлар яратиш, ер-сув захираларидан унумли фойдаланиш билан боғлиқ кўплаб долзарб масалаларни қамраб олган.

Вашингтонда қишлоқ хўжалиги соҳасида ўзаро ҳамкорликка оид ҳужжат имзоланди.

Молия вазири Пол О'Нил билан бўлган учрашув АҚШ томонидан Ўзбекистонга молиявий ва иқтисодий ёрдам кўрсатиш масалаларига бағишланди. АҚШ томони Ўзбекистондаги бозор ислохотлари ва демократик жараёнларни қўллаб-қувватлаш учун мамлакатимизга ёрдам бериш зарурлигини қатъий эътироф этади. Жумладан, учрашувда миллий валютамизнинг тўлов қобилиятини ошириш, валюта бозорини эркинлаштириш, бюджетни қўллаб-қувватлаш мақсадида АҚШ вазирлик ва идораларининг имтиёзли дастурлари ва грантлари доирасида молиявий ёрдам ҳажмини кўпайтириш масаласи кўрилди.

Ислон Каримов ва Пол О'Нил Ўзбекистоннинг халқаро ва минтақавий молия муассасалари билан ҳамкорлигини ривожлантириш масалаларини ҳам муҳокама қилди. Албатта, бу масала кўтарилгани бежиз эмас. АҚШ молия вазири Президентнинг асосий иқтисодий маслаҳатчиси, айни вақтда Халқаро валюта жамғармаси, Жаҳон банки, Америкаро та-

раққиёт банки, Осиё тараққиёт банки ва Европа тикланиш ва тараққиёт банкида ўз мамлакат томонидан бошқарувчи ҳисобланади. АҚШнинг нуфузли ҳисобга оладиган бўлсак, эндиликда бу муассасаларда Ўзбекистон манфаатларини қўллаб-қувватловчи ишончли шерикларимиз сони янада кўпайди, дейиш мумкин.

Президент Ислон Каримов

етарли. Расмий доиралар вакиллари билан учрашувлар очик ва гоёт самимий руҳда ўтди. Оқ уйда, Конгрессда, Давлат департаментида, Пентагонда АҚШ томонининг юксак ҳурмат-эътибори кўзга яққол ташланиб турди. Бундан ташқари эса, АҚШ жамоат ва ноҳукумат ташкилотлари халқаро террорга қарши курашга қўшган улкан ҳиссаси учун Ислон Каримовни "Халқаро миқёсдаги буюк давлат арбоби" мукофоти билан тақдирлади. Мукофотни АҚШнинг таъкидлаётган давлат ва жамоат арбоби Генри Киссенжер топширди.

Шунингдек, Ўзбекистон-Америка савдо палатаси уюштирган қабул маросимида америкалик ишбилармонлар Ўзбекистоннинг иқтисодий салоҳияти катта эканлигини, ўзаро шериклик кўлами кенгайишида Ислон Каримовнинг оқилона сиёсати муҳим ўрин тутаяётганини таъкидлади. Барча Ўзбекистон билан ҳамкорликни янада ривожлантириш истагини намойиш этди.

Шундай қилиб, Ўзбекистон АҚШдек қудратли давлат билан стратегик шерик бўлди. Унинг нечоғли куч-қудратга эга эканлигига узоқ тўхталиш шарт эмас. Бир-икки иқтисодий кўрсаткични мисол келтириш kifоя. АҚШда ялпи ички маҳсулот ҳажми тахминан 10 триллион долларни ташкил қилади.

Мамлакат савдо вазирлигининг Иқтисодий таҳлил бюроси ҳисоботида ёзилишича, АҚШнинг олтин захираси бутун дунёдаги захиранинг 30 фоизини ташкил этади. Мамлакат санатнинг деярли барча соҳалари бўйича дунёда етакчи ўринга чиққан. АҚШда 11 мингдан зиёд банк бор. Ҳозирги кунда, бу мамлакат дунё сиёсий ва иқтисодий ҳаётида "об-ҳавони белгилайди", десак асло хато бўлмайди. Демак, биз нафақат янги стратегик шерик орттирдик, балки унга ҳамкор ё иттифокчи бўлган бошқа давлатларнинг назарини ҳам ўзимизга янгидан қаратдик. АҚШ Ўзбекистонни ўзининг стратегик шериги деб эълон қилар экан, кўп давлатлар, шунингдек, нуфузли халқаро ва минтақавий тузилмалар ҳам, Ўзбекистонга муносабатини ўзгартирмай қолмайди - ҳамкорликни, эътиборни кучайтиради. Яна бир муҳим томони шуки, мамлакатимизга ғараз кўзи билан қарайдиган кучлар ҳам энди ўйлаб иш кўришга мажбур.

Ташриф мобайнида Ўзбекистон билан АҚШ ўртасида ўзаро шериклик ва ҳамкорлик асослари тўғрисидаги декларация, шунингдек, илмий-техникавий тадқиқотлар, ядровий материаллар ва технологиялар тарқалишининг олдини олишда ҳамкорлик, молия соҳаларига оид қатор ҳужжат имзоланди. Улар орасида айниқса мазкур декларация гоёт муҳимдир. Сиёсий, иқтисодий, ижтимоий, ҳуқуқий, ҳарбий ва ҳарбий-техникавий соҳаларда, хавфсизлик борасидаги ҳамкорликни назарда тутувчи бу ҳужжат стратегик ше-

рикликнинг тамойилларини расман белгилаб берди. Топмонлар хавфсизликка таҳдид соладиган ҳар қандай транс-миллий хавф-хатарга қарши биргаликда курашади. Ўзбекистон билан АҚШ ўртасидаги ҳамкорлик қамрови кенгайиб, бутун ижтимоий соҳани, жумладан, таълим, соғлиқни сақлаш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, асосий ва ижтимоий фанлар, юқори технологияларга оид масалаларни ўз ичига олади. Декларацияда АҚШ томони Ўзбекистондаги иқтисодий ислохотларни қўллаб-қувватлаш мақсадида мамлакатимизнинг узоқ муддатли манфаатларига хизмат қиладиган техникавий ёрдам дастурларини амалга ошириши, Америкадаги банк ва компанияларни жалб қилиши таъкидланади.

Ислон Каримов Вашингтонда Жаҳон банки раҳбари Жеймс Вулфенсон, "Ньюмонт майнинг" компанияси президенти ва ижрочи директори Уэйн Мёрди билан учрашди. Мазкур учрашувларда қўшма лойиҳалар ижроси, янги лойиҳаларни ишлаб чиқиш масалалари муҳокама қилинди.

Нью-Йоркда эса Президентимизнинг шаҳар ҳокими Майкл Блумберг билан учрашув бўлди. Мазкур шаҳар АҚШнинг энг йирик молиявий маркази бўлиб, унда йирик банклар, етакчи компания ва фирмаларнинг қароргоҳлари жойлашган. Нью-Йорк биржаси жаҳон бозори конъюктурасини белгилайдиган жуда катта муассасадир. Пахта, қавча, шакар, металл каби ўта зарур маҳсулотларнинг нархи Нью-Йорк биржасидаги олди-соттига бевосита боғлиқ.

Ислон Каримов ҳоким билан учрашув чоғида Нью-Йорк катта иқтисодий салоҳиятга эга эканлигини таъкидлади. М. Блумберг маҳаллий ишбилармонларнинг эътиборини кўпроқ жалб этиш орқали Нью-Йорк Ўзбекистон-АҚШ иқтисодий ҳамкорлиги ривожига салмоқли ҳисса қўишини айтди.

Ислон Каримов Жаҳон савдо маркази харобаларини бориб кўрди. Мамлакатимиз раҳбари бу ерда ўтган йили 11 сентябрда содир этилган муҳим террорчилик ҳаракатининг қурбонлари хотирасига гулчамбар қўйди. Америкаликларнинг иродаси бутун дунё аҳлини ҳайратга солганини таъкидлади. М. Блумберг Президентга АҚШни, у билан иттифокликда террорга қарши тузилган халқаро коалицияни қўллаб-қувватлагани учун миннатдорлик билдирди ва бундай қатъият, аиниқса, нью-йоркликлар юксак қадрлашини таъкидлади.

Бир сўз билан айтганда, Ўзбекистон АҚШ билан стратегик шерик бўлди ва шу билан ўзининг тинчлиги ва тараққиётининг кафолатини янада мустақамлади. Ташриф давомида Ўзбекистон делегациясига кўрсатилган ҳурмат-эҳтиром мамлакатларимизнинг бир-бирига ишончи мустақам ва бардавом эканлигини кўрсатди.

Анвар БОБОЕВ,
Ўза махсус мухбири,
Тошкент - Вашингтон -
Нью-Йорк - Тошкент.

(Давоми. Боши 1-бетда).

ВИЛОЯТ КЕНГАШИ СЕССИЯСИ

Депутатлар шу куни биринчи бўлиб, сессия кун тартибига киритилган Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 7 ноябрдаги 443-сонли ва шу асосида қабул қилинган вилоят ҳокимининг 265-сонли қарори асосида 2002 йил ҳосили учун вилоятда гидро-мелиоратив тармоқларни суғориш даврига тайёрлаш юзасидан бажарилиши зарур бўлган чора-тадбирларнинг ижроси ҳақидаги масалани муҳокама этдилар.

Мазкур масала юзасидан вилоят қишлоқ ва сув хўжалиги бошқармаси бошлигининг биринчи ўринбосари Умар Муслимов маъруза қилди. Уни муҳокама этишда 25-«Назарбек» сайлов округидан депутат, Зангиота тумани ҳокими Ҳасан Нурматов, 34-«Олимкент» сайлов округидан депутат, Оққўрғон тумани ҳокими Абдуғани Деҳқонбоев, 18-«Пушкин» сайлов округидан депутат, Бекобод туманидаги «Янги ҳаёт» хўжалиги раҳбари Хўжаназар Орзикулов сўзга чиқдилар.

(Давоми. Боши 1-бетда).

Кун тартибидagi иккинчи – Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Давлат санитария назорати самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарори ва шу асосида қабул қилинган вилоят ҳокими қарорининг жойлардаги ижроси тўғрисидаги масала юзасидан 10-«Хонобод» сайлов округидан депутат, Оҳангарон шаҳри ҳокими Александр Расулов маъруза қилди. Шунингдек, депутатлар олдида вилоят Давлат санитария эпидемиология назорати бош шифокори Маҳмуд Ўлмасов, вилоят ҳудудий коммунал фойдаланиш бирлашмаси раҳбари Абдуманноп Аҳмедов, «Тошвилбозор-савдо» ҳиссадорлик компанияси бошқаруви раиси Абдували Мирсалимов ахборот бердилар.

Сессияда бундан ташқари Тошкент вилояти ҳокимининг айрим қарорларини тасдиқлаш тўғрисидаги масала ҳам кўриб чиқилди.

Сессияда муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

БУГУН КАТТА ҲАШАР

тибга келтирилади, таъмирланади. Ховлилар ҳамда кўча четларига гул ва ниҳоллар ўтказилади.

Идора ҳам ўша ерда ишловчилар учун ўз хонадонидек ардоқли. У раҳбар ва мутахассисларнинг иккинчи уйи. Лундагина айтганда, хўжаликлар идоралари ўша ҳудуднинг маъмурий ва маданий марказидир. У кўркам, атрофидаги йўлқалар супуриб-сидирилган, гул-райхонлар экилган бўлса, раҳбари ташкилотчи, дидли одам экан, деймиз.

Оққўрғон туманидаги «Қаҳрамон» ширкат хўжалиги идорасига етиб борганимизда, ана шу фикр хаёлимиздан ўтди. Идора атрофида ўндан зиёд одам ерни юмшатиб, дарахларни оқлаб, кўчатлар экишга ўтган эди. Идора биносига разм соламиз. Афтидан у қурилганига кўп йиллар бўлган.

— Таъмирлашни хизмат хоналаридан бошладик, — хаёлимиздан кечган ўйни билгандек деди хўжалик раҳбари Саидкамол Бахромов. — Наврўз

байрамигача иморат ташқарисини ҳам тартибга келтириб қўямиз.

— Мазкур хўжаликка ўтганимга энди бир йил бўляпти, — сўзида давом этади раис. — Келиб шароит билан танишгач, ободончилик ва ижтимоий соҳага эътиборни кучайтириш зарурлигини ҳис этдим. Аввал ғаллани йиғиб олайлик, дедик, кейин пахта ташвиши, кузги-қишқи дала ишлари билан бўлиб, қўлимиз тегмади. Вақти-соати шу пайтга экан, вақт борида охирига етказиб қўйилик, деган ҳаракатдамиз.

— Наврўзга яна қандай тайёргарлик кўраясизлар?

— Янги йилимизни қанча зўр шоду хуррамлик билан нишонласак, йил ҳам, шундай ўтади, дейдилар. Хўжалик ўйингоҳида катта тадбир ўтказишни режалаштирганмиз. Ёши етмишдан ошган қарияларни алоҳида таклиф этиб, совға-саломлар топширамыз. Бунинг учун ярим миллион сўм пул ажратилган. Яна бир ниятимиз Наврўздан кейин 100 нафар

қарияларимизга Имом Ал-Бухорий ҳазратларининг муқаддас қабрларини зиёрат қилиш учун бориб келишларига имкониятлар яратиб беришдир. Кўз тегмасин, ғалламиз яхши, ўғитлаш ва суғоришни бошлаб юбордик. Эрта-индин чигит экишга киришамиз.

Дарҳақиқат, хўжаликдаги баҳорий кўтаринкиликни кўриб, кўнглимиз равшан тортди. Далаларда деҳқонлар шу куннинг юмушлари билан қизгин банд эдилар. Ариқ ва зовурлар тозаланган, йўл четларига турли хил кўчатлар экилаётган эди.

Бундай манзарани вилоятимизнинг кўпгина хўжаликларида, қишлоқ ва маҳаллаларида кўришимиз мумкин. Аслида яқинлашиб келаётган Наврўзимизнинг минг бир ҳислатларидан бири юртни обод этиш, ниҳол ўтказиш, хонадонимизни, маҳалламизни саришта-лашдан иборатдир.

Бугун вилоятимизда ўтказилаётган ҳашар ҳам ана шунга қаратилган. Унда ҳар биримиз фаол иштирок этайлик. Юртимизни ободонлаштириш йўлида ҳиссамизни қўшайлик. Қишлоқ ва маҳаллаларни боғ-роғларга буркайлик. Ота-боболарнинг яхшидан боғ қолади, деган нақлига амал қилиб, эзгу ишларини давом эттирайлик. Зеро, хонадони, кўчаси, ҳудудини обод этиш ҳаракатида бўлган одамларнинг барча ишида унум ва барака бўлади.

Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ,
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

(Давоми. Боши 1-бетда).

BANK

МУҲТАРАМ ЮРТДОШЛАР! ЎЗБЕКИСТОННИНГ ЭНГ ЙИРИК ВА УНИВЕРСАЛ БАНКЛАРИДАН БИРИ ХАЛҚ БАНКИ

янги, қисқа муддатли омонат турларини
ТАКЛИФ ЭТАДИ.

Сиз ўз пулингизни «Қарияларни қадрлаш йили»га бағишлаб амалиётга жорий қилинган «Кексаларга иззат-ҳурмат ва ғамхўрлик» омонатига манфаатли шартларда жойлаштириб, оила бюджетингизни мустаҳкамлаш имкониятига эгасиз. Омонатга пул маблағлари 60 кун муддатга қабул қилиниб, 5 фоиз миқдорида даромад тўланади.

Шунингдек янги, «Тома-тома кўл бўлур...» қисқа муддатли омонати таклиф этилиб, омонатга пул маблағлари 31 кун муддатга қабул қилинади ва 2,5

фоиз миқдорида даромад тўланади.

«Наврўз совғаси» ютуқли омонати 40 кун муддатга очилади, йиллик 50 фоиз энг катта ютуқ миқдори 500000 сўм.

Мазкур омонатлар бўйича фоиз даромадлари омонатга пул кирим қилинган куннинг ўзидаёқ тўланади.

Омонатга пул маблағлари Тошкент вилоят Халқ банкининг барча бўлимлари ва шохобчалари орқали қабул қилинади.

**ХАЛҚ БАНКИ – АҲОЛИ ОМОНАТЛАРИНИНГ САҚЛАНИШИ ДАВЛАТ ТОМОНИДАН
КАФОЛАТЛАНГАН ЯГОНА БАНКДИР!**

ОМОНАТИНГИЗНИ ИШОНЧЛИ БАНКДА САҚЛАНГ ВА КЎПАЙТИРИНГ!

ХАЛҚ БАНКИ – СИЗНИНГ ОИЛАНГИЗ БАНКИ!

Мурожаат учун телефонлар: 173-96-78; 78-97-90.

«Наврўз» битиклари

Ҳар йили Наврўз келганида, момом ёдимга тушаверади. Хўб доно аёл эдилар. Бағрига бош қўйсам, райхоннинг иси келарди. Бисотларида ривоят ва ҳикоятлари кўп эди. Айниқса, сумалак пиширилаётган узун оқшомларда момомнинг гапларига берилиб қулоқ солардик. Билгич момом ўз ҳикматлари билан фақат қозон атрофидаги аёлларнинг эмас, балки биз болаларнинг ҳам қалбларимизга чироқ ёқар, ҳаммамизни иймону диёнатга, инсофу адолатга ундаётгандек бўларди.

Момомнинг айтганлари даврадаги кимнингдир дил жароҳатига малҳам босар, кимнидир қийнаб юрган мушкул оғриқлардан қутқарар, кимгадир яхшигина сабоқ ҳам эди. Шундай ривоят ва ҳангомалардан айримлари ёдимда сақланиб қолган.

«ОҒЗИНГИЗГА ТОШ СОЛИНГ»

Гоҳо суҳбат қизи бораётганда кўшнимиз Саломат хола енг учлари билан кўзларини артиб-артиб кўяр, момом эса буни ички сезгирлик билан пайқаб, дарров гапини тўхтатарди. Сўнг ярим ҳамдардлик билан холани койиған бўларди:

— Ҳалиям ўша гапми, Саломат-бону? Ичмайдиган, сўкмайдиган эркак борми, ўргулай. Оллоҳдан инсоф сўраб, оғир бўлинг.

— Қийналиб кетдим. Жавобимни беринг, кетаман, дедим, кеча.

Саломат хола юзларини бекитиб йиғлаб юборади.

— Ҳай, ҳай, яхши сўзгайм, ёмонигайм фаришта омин дейди, бекор қипсиз. Бугунги улғ кунларда яхшиликни ният қилинг. Ҳаммаси ўрнига тушиб кетади, оғзингизга тош солинг, девдимку, ахир!

Саломат хола момомнинг сўзларидан енгил тортгандек, кўз ёшларини артади. Шунда аёллардан бири кулимсираб, ҳазил аралаш момомни саволга тутди:

— Доимо оғизга тош солинлар, деб маслаҳат берасиз, буни сиз ўзингизда синаб кўрганмисиз?

— Машойихлар айтиб кетган ҳар бир гап не-не синовлардан ўтган, болам, — дердилар момом. — Эшитинлар, мен бир ривоятни айтиб берай. Қадимда бир эру хотин бир-бирлари билан урушгани урушган экан. Эркак у деса, аёли бу деб, катта жанжал бошланар, уйда неки бор, ҳаммаси синар, сўнг чарчаган эр-хотин дуч келган жойда ухлаб қолишаркан. Тонг отгач, бу ҳол яна такрорланаркан. Бир куни хотин ўзини ойнака солиб қараса, кўзгудан сочлари пахмайган, кўзлари чақчайган, бадбашара бир аёл қараб турганмиш. Аёл ғамга ботибди. «Мана, жанжалнинг оқибати, бирор чорасини топмасам бўлмайди!» дея ўйлаб эртасига донишманд ҳузурига борибди. Аёлга раҳми келган мўйсафид унга бир тошча олиб узатибди ва дебди: «Буни эрингиз келиши билан тилингиз тагига ташлаб олинг, ҳар қандай шароитда ҳам оғзингизни очманг, шунда мўйжиза юз беради...»

Аёл тошни олибди, уйга етиши биланоқ оғизга солибди. Жанжалга ўрганган эр жазаваси тутиб бақирибди, ҳар нарсани улоқтириб сўкинибди, аммо хотини миқ этмабди. Эр ҳайрон бўлибди, сўнг «Хотинимга ақл кирибди-да» деб жанжални бас қилибди. Дарҳол ўзини тузатиб, соч-соқолини қиртишлаб, синиқ нарсаларни бутлабди. Аёл ҳам пардоз қилиб, чиройли бўлибди,

қозонга ўт ёқибди. Етти кунни шундай ўтқазишибди. Сўнгга аёл яна донишманд ҳузурига йўл олибди. «Сизнинг айтганларингизни бажардим, лекин ҳеч қандай мўйжиза юз бермади-ку» дебди. Шунда донишманд ундаги ўзгаришларни пайқаб севинибди, кейин «Бир ҳафталик осойиш кунлар икковинга аям чирой ба-виш»

МОМОМ ЁҚҚАН ЧИРОҚЛАР...

(Сумалак қозони атрофида эшитганларим)

лади, рўзғорга барака кириб, уйингизга аҳиллик қайтди. Ахир, бу мўйжиза эмасми?!» депти. Аёл донишмандга таъзим қилибди.

... Саломат хола момомнинг ўғитларига амал қилиб, кам бўлмади. Эри кўп ўтмай, ичишни ташлади. Кишлоқнинг тўй-маъракасига аралашиб, ўзини ўнглаб олди. Иккалови апоқ-чапоқ бўлиб, ўғил уйлаб, қиз чиқаришди. Олди-орқаси набираларга тўлди. Мени кўрса, дарров момомни эслаб, «Қабрлари нурга тўлсин» дея пичирлайди, ҳовучига дуо ўқиб, юзларига тартади...

ҒАЛА ЯХШИМИ Ё ТИЛЛА?

Бойлик керакми ё хунар?

Буларнинг қай бири афзалроқ эканини биз ўшанда — момомнинг суҳбатини тинглаганимиздан сўнг билиб олгандик. «Нимани ният қилсанлар, бугун айтинлар, яхши ният ижобат бўлади» дердилар момом сумалак қозонини кавлаётганларга қараб. Шунда Гулсара келин «Момо, мен бадавлат бўлишни ният қилдим, агар бир дунё пулим бўлса, тиллаларга беланиб юрардим, бошқа ҳеч нарса керак эмас менга!» деди. Момом кулиб юбордилар, сўнгга бош чайқадилар: «Айланай келин, ниятингизга етингу, лекин фақат тилланинг ўзи сизга бахт беролмайди-да! Дастурхонимиздан нон узилмасин, десангиз-чи, ахир?!» Гулсара келин момомнинг сўзларидан кейин ўйланиб қолди. «Тўғри айтдингиз, момо» деди. Момом эса, ривоятларини бошлади. Қадимда битта кишлоқда иккита бой яшаркан. Бирини

Тиллали бой, иккинчисини Ғаллали бой дейишаркан. Тиллали бой жуда димоғдор: «Бугдой, арпа ҳам бойлик бўптими!» деб иккинчи бойни ҳеч назар-писанд қилмас экан. Ғаллакнинг гардиши билан бир йил қаттиқ қурғоқчилик бўлиб, ҳосил камайиб кетибди. Шунда Тиллали бой Ғаллали бойга бош эгиб, барча олтинлари эвазига дон-дун сўраб, ялиниб боришга мажбур бўлган экан.

— Момо, кўп пулим бўлса, тилла, зебу зийнат олиб қизимни узатаман, девдим-да. Ахир бу йил ўнинчини битирди, вақти ўтиб кетмасидан, турмушга берайин. Тагли-тугли жойлардан сўраб келишаяпти, — деди Гулсара келин.

— Қизни узатиш қочмайди, болам. Аввал бирор хунарни ўргансин. Хунарли қиз киши эшигига борса, иззатли бўлади, рўзғорига барака киритади, хор бўлмайди.

Мана, мени айтди, дерсиз.

Гулсара келин қизи мактабни битиргач, уни катта ёғди, ҳамма опалари кўлларига бир курақ олиб, ҳовлиро товларни кураё бошлашди. Шунда онаси «Қизим, опаларингизга қарашгин» деди. Қиз эса, «Э, мен қор курашни билмайман!» дея кўчага чиқиб кетди. Вақти келиб, шу эркак қиз ҳам узатилди. Тушган жойида ўн тўрт жон бир қозондан овқат ерди. Хонадондаги катта келинлар «Кичик овсинимизнинг кўлидан чой ичайлик, овқатни ўзла-

одоб билан салом бериб, кўрпача ёзмаса, бу не гап? Мана, бир ривоятни айтиб берайин. Қадимда бир киши ўғлини удли-шудли қизга уйлантирмоқчи бўлибди. Келин ахтариб йўлга тушибди. Қизи бор ҳовлилардан биттасига кириб, уй эгасидан «Қизинг уй юмушини қандай бажаради?» дея сўрабди. «Мен нимани буюрсам зумдаёқ адо этади» дебди уй соҳиби. Иккинчи хонадон эгаси эса, «Қизим гапимни икки қилмайди, нени айтсам, хўп бўлади, деб югуриб кетади» дебди. Учинчи киши эса «Мен қизимга иш буюриб ўтирмайман, ўзи билиб қилаверади» деган экан, ҳалиги одам дарров шу хонадон соҳибининг қизини келинликка сўрабди. Мана, ўзинглар хулоса чиқариб олаверинлар, болаларим...

— Момо, сиз ёшлигингизда қанақа бўлгансиз? — деб сўради шу пайтда Санам янга.

— Эсимда йўғ-а, — деб кулдилар момом. — Сизларга мен бўлган битта воқеани сўзлаб берақолай. Бир эркак қиз бор эди. Ўзи кенжа-той бўлгани учунми, танतिकлиги кун сайин ошиб, оқибатда уйда ҳеч иш қилмай қўйди. Бир куни қалин қор ёғди, ҳамма опалари кўлларига курақ олиб, ҳовлиро товларни кураё бошлашди. Шунда онаси «Қизим, опаларингизга қарашгин» деди. Қиз эса, «Э, мен қор курашни билмайман!» дея кўчага чиқиб кетди. Вақти келиб, шу эркак қиз ҳам узатилди. Тушган жойида ўн тўрт жон бир қозондан овқат ерди. Хонадондаги катта келинлар «Кичик овсинимизнинг кўлидан чой ичайлик, овқатни ўзла-

ри пиширсин» дея писанда қилавериб, уни синамоқ бўлардилар. Келинчак бир гал овқатни шўр қилиб, қайнонадан дакки эшитди, бошқа сафар нони тандирдан оқди. Овсинлари устидан кулишди. Сигир соғаётиб, сутли челақни ағдариб қўйиб, яна бир қизарди.

Келинчак қарасаки, ҳадемай шармисор бўладиган. Бошқача йўл тутди. Овсинидан тортиб, унинг йўрғадаги боласигача, қайнонасини сизлаб, иззатини жойига қўйиб, улардан барча рўзғор ишларини ўрганиб олди. Югуриб-елди, тиниб-тинчимади. Ҳамманинг олқишини олди, мактовли келин бўлди. Қайнона қайнотаси умрларининг охиригача шу келинни алқаб, дуо қилиб ўтишди.

— Ўша келин мен эдим, эркак эдим, обдон қийналдим, ахийри йўлимни топдим. Шунинг учун ҳам, қизларингизни меҳнатга, одобга ўргатинг деяман-да, ўргулайлар, — деди момом куюниб.

Даврадагилар бирданига жимиб қолишди.

БИР ЭРКА ҚИЗ БОР ЭДИ

Сумалак пишай деганда аёллар ўз қизлари ҳақида гапира кетишди. «Қиз бола бировнинг хасми, ота уйида ўйнаб-кулиб қолсин, дейман-да. Рўзғорда ҳар не иш бўлса ўзимдан ортмайди» деди Санам янга. Бу гапни эшитиб момом тутоқиб кетдилар:

— Ҳай-ҳай, қиз болани аяб не қиласан? Киши боласи меҳнатдан ўлмайди. Чаққону ишчан бўлса, ўзига яхши. Кўчадан биров кириб келсаю, қиз деган ўрнидан дик этиб турмаса,

Баъзилар бор, мушкул аҳволга тушсанг, четда туриб томошабин бўлишади. Ҳатто кўшниси хасталанса, чиқиб ҳол сўрамоққа ярамайди. Кимдир маслаҳат сўраса, тил учида йўл кўрсатади, бировнинг оғригини ўзига қўтирмайди. Менинг момом эса бошқача эди. Ҳамманинг ҳожатини чиқариб, кўнглидан дардини аритарди. Яхши сўзи, иссиқ меҳри, маслаҳату ҳикматлари билан одамларга мадад, тасалли берарди. Ҳар инсон олдида ўзини бурчли санарди. Гўё ўзгаларга яхшилик қилмоқ учунгина дунёга келгандек эди у.

Ҳар йили Наврўз келса, негадир момом ёдимга тушаверади...

Гулчеҳра ЖАМИЛОВА,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист.

XXI asr va dunyo

Mamlakatlar
Odamlar
Voqealar
G'aroyibotlar

Eng so'nggi xabarlar

БМТ Хавфсизлик Кенгаши Фаластинни илк бор Исроил билан бир қаторда давлат сифатида атаб резолюция қабул қилди. Утган сешанба куни кенгаш аъзолари АҚШ делегацияси тақдим этган ҳужжатни қўлчилик овоз билан тасдиқлади. Ҳужжатда Исроил ва Фаластин раҳбарлари зўравонликка чек қўйиш ва минтақадаги можарони сиёсий йўл билан ҳал этишга чақирилган.

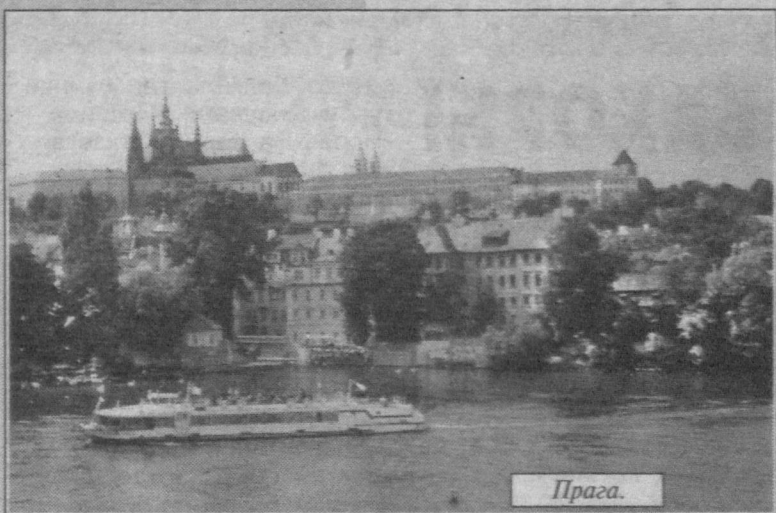
Малайзия бош вазири Махатхир Муҳаммад расмий ташриф билан Москвага келмоқчи. Ташриф давомида у икки давлат ўртасида ўзаро ҳамкорликни кенгайтириш билан боғлиқ масалаларни муҳокама этади. Шунингдек, малайзиялик меҳмон Россия раҳбарияти билан халқаро муаммолар ва Осиё-Тинч океани минтақасидаги вазият хусусида ҳам фикр алмашади.

Афғонистоннинг муваққат ҳукумати раҳбари Ҳамид Карзай Россияга ташрифидан кейин Германияга боради. У Берлинда Германия ҳукумати вакиллари билан учрашиб, Афғонистон иқтисодиётини қайта тиклаш, Марказий Осиёда барқарорликни мустаҳкамлаш масаласини муҳокама этади.

Ирдания подшоҳи Абдулла Иккинчи АҚШнинг Ироққа қарши куч ишлатишига қарши чиқди. У ўтган сешанба куни АҚШ вице-президенти Ричард Чейни билан бўлиб ўтган музокарада расмий Уммон Ироқ билан боғлиқ барча муаммоларни дипломатик йўл билан ҳал этиш тарафдори эканини айтди.

Куни кеча Япониянинг Нобеока шаҳридаги фабрикаларнинг бирида ёнғин содир бўлганди. Ёнғин ҳали бутунлай ўчирилгани йўқ. Офатни бар-тароф қилишда мамлакат пийда қўшинларининг кимёвий модофаа қисмлари ҳам иштирок этмоқда. Чунки, мазкур фабрикада радиоактив материаллардан ҳам фойдаланилади.

Бир неча кун аввал Сянган сохилларига яқин сувларда Россияга қарашли кема Сингапурнинг "Кота Хадиах" юк кемаси билан тўқнашиб кетганди. Натижада кема чўкиб кетди. Айни пайтда қутқарув ишлари кетяпти. Ҳозиргача олти нафар россиялик ва икки нафар сянганлик денгизчининг жасади топилгани йўқ.

Прага.

ИШЛАРИ

ҒАЛАТИ КУНЛАР

Йилнинг 1 апрели қатор мамлакатларда ғалати номлар билан аталади. Чунончи, АҚШда уни «бетайинлар» куни деб юритилади. Францияда эса... «балиқлар» куни деб аташади. Шотландиядаги атамаси

Апрель

гайритабий — «енгил-таклар» куни. Японияда «қўғирчоқлар куни», Испанияда янада қизик — «лапашанглар» куни деб номланган.

ЎРГИМЧАК ОДАМ

АҚШнинг Калифорния штатилик Дэниел Гудвиннинг ўргимчаклар билан қариндошлиги борга ўхшайди. 30 ёшли Гудвин Торонтодаги миллий марказ биносининг томига бирор алпинистлар анжомисиз бармоқлари ва оёқлари ёрдамида тирмашиб чиқишга муваффақ бўлди. Холбуки, бинонинг девори теп-текис, оёқ қўйиш ёки қўл билан ушлаш учун ҳеч бир таянч йўқ. У ердан томгача 342,9 метрга тенг бўлган баландликка чиқа олди.

ТАМИЛ АЙИРМАЧИЛАРИ МУРОСАСИЗЛИКДА АЙБЛАНМОҚДА

Шарҳловчи
минбари

Қарийб йигирма йилдирки, Жафна ороли аҳолиси этник урушлар исканжасида ҳаёт кечирмоқда. Шри-Ланкада ҳукумат қўшинлари билан "Тамил-илама "Озодлик йўлбарслари" гуруҳи ўртасида қуролли тўқнашувлар тўхтамаяпти.

Айирмачилар мамлакатнинг бир қисмини Шри-Ланка таркибидан ажратиб олиб, мустақил давлат тузиш учун курашаётир. Бирок, афсуски, бу кураш сиёсий йўл билан эмас, балки қўпоровчилик, одам ўғрилаш, террор усули билан амалга оширилмоқда. Шу боис, АҚШ давлат департаменти 1997 йилда тамил айирмачиларини террорчи гуруҳлар рўйхатида киритган эди.

Шри-Ланка ҳукумати айирмачилар билан бир неча бор тинчлик музокаралари ўтказишга розилик билдирган. Икки томонлама ўт очишни тўхтатиш, шу йўл билан музокаралар учун шароит яратишга ҳам келишилган эди. Бирок, қайсидир томон айби билан яна уруш бошланиб кетар, мамлакатда террорчилик авж оларди.

Яқинда Шри-Ланканинг янги бош вазири муаммони мурося йўли билан ҳал этиш нияти борлигини маълум қилганди. Бу ташаббусни, ҳатто мамлакат президенти Чандрика Кумаратунга ҳам қўллаб-қувватлади. Орол ахли эса янги бош вазир сиёсати натижасида мамлакатда яқин кунларда барқарорлик бошланади, деб умид қила бошлади. Бунга асос ҳам бор. Зеро, ҳозир "Тамил илама "Озодлик йўлбарслари" ташкилоти билан ҳукумат ўртасида ўт очишни тўхтатиш бўйича битим имзоланган. Бирок, битим имзоланган бўлса, унга риоя қилиш бошқа нарса эканини кейинги воқеалар исботламоқда:

Яқинда АҚШнинг Коломбодаги элчихонаси тамил айирмачиларининг ўт очишни тўхтатиш ҳақидаги битимга амал қилмаётгани ҳақида баёнот берди. Баёнотда АҚШ ҳукумати тамил айирмачила-

ри мазкур битимга зид ҳаракат қилаётгани ҳақида ишончли далилларга эга экани айтилган.

Баёнотда айтилишича, тамил жангарилари ҳамон одамларни ўғрилаб кетиб, эвазига пул сўраш, қурол-яроғ контрабандаси ва сиёсий товламачилик билан шуғулланмоқда. Айирмачиларнинг бундай ҳаракати мамлакатда тинчлик жараёнини бутунлай издан чиқариб юбориши мумкин.

Шри-Ланкада қарийб йигирма йиллик фуқаролар уруши ва унда 64 минг киши ҳаётдан кўз юмгани ҳисобга олинса, орол муаммоси қурол билан ҳал бўлмаслиги, балки фақат тинч музокараларгина қутулган натижани бериши мумкинлиги ойдинлашади. Халқаро ҳамжамият, хусусан, АҚШнинг тамил айирмачиларидан ҳам, Шри-Ланка ҳукуматидан ҳам ярашув битими-га қатъият билан амал қилишни талаб қилаётганининг бош сабаби ҳам ана шунда. Чунки, ҳозирда амал қилинаётган тинчлик битими оролга барқарорлик олиб келиши учун яна бир имкониятдир.

Ҳозир халқаро ҳамжамият бир овоздан террорчиликни қораламоқда. Бинобарин, тамил айирмачилари Шри-Ланка ҳукумати билан муросяга келишиш учун тинчлик жараёнига қатъий амал қилмас ва террорчилик ҳаракатларини давом эттирар экан, халқаро ҳамжамият томонидан янада қаттиқроқ сиқувга олиниши турган гап. Зеро, террорга қарши халқаро кураш давом этаётган бир пайтда тамил айирмачилари халқаро майдонда сиёсий жиҳатдан яққаланиб қолиши табиий.

Сайдмурод РАҲИМОВ,
ЎзА шарҳловчиси.

БАЛКИ, ТУЯ ГЎШТИ ЕЙИШГАНДИР...

«Ю.С. медиал инвести-гейтор» журналида ёзилишича, энг узоқ вақт давом этган ҳомиладорлик 15 ою 20 кун бўлган. Бирок бир неча йил аввалроқ 36 ойга чўзилган ҳомиладорлик ҳақида «Истуар де лаакадеми» журнали хабар берган эди. 1961 йили эса, Роангун шаҳридаги ҳомиладорлик даври 25 йилга чўзилиб кетган бирмалик аёлнинг қорнидан жарроҳлик йўли билан 1,3 килограмми қуруқшоқ гўдак чиқариб олинган. Маълум бўлишича, 1936 йили ой-куни етиб аёлни тўлғоқ тутган, бироқ бола туғилмай, қоринда қолиб кетган.

АҚЛЛИЛИК БАЛОСИ

Баҳс — одамзот ёқтирган машғулотлар ичида энг кенг тарқалгани. Унга ош-нон бермай, минбарга чиқариб, бирор баҳсли мавзунини ўртага ташлаб қўйсангиз бас, у тинмай узлуксиз гапириши мумкин. Шундай баҳслардан бири Ирландиянинг Дублин шаҳридаги дорилфунун талабалари ўртасида бўлиб ўтди. Улар «Бизнинг кўчамизда ҳам байрам бўладими?» мавзуида роппа-роса 503 соату 45 дақиқа баҳслашишди. Бу эса, 17 кунга тенгдир.

БАҲАЙБАТ ЧУМОЛИЛАР

Оламда нима кўп — чумоли. Уларнинг ҳозиргача 7 минг тури маълум. Бразилияда ҳам ўнлаб хиллари бор. Уларнинг айримлари нисбатан жуда катта. Ўн, ҳатто, ўн беш сантиметр келадиганлари ҳам яшайди. У ниҳоятда очкўзлиги билан ҳам ажралиб туради. Ўзидан кичик ҳашаротлар ва чумолиларни паққос туширади. Оқибатда ўсимлик ва ҳайвонот дунёсига катта зарар етказмоқда. Шунинг учун ҳам бундай зараркунанда-ларга қарши аёвсиз кураш олиб борилмоқда.

(ЖАҲОН ОММАВИЙ АХБОРОТ ВОСИТАЛАРИ ХАБАРЛАРИ АСОСИДА ТАЙЁРЛАНДИ).

ЖАҲОНДА ЭНГ БАДАВЛАТ КИШИ

Америкада нашр этиладиган «Форбс» журнали яқинда дунёдаги энг бой шахслар рўйхатини эълон қилди. Уларнинг сафи ўтган йилнинг ёзидагига қараганда 41 кишига қисқарибди. Курраи заминимизнинг энг бой одами бўлиб ҳамон Билл Бейтс — «Майкрософт» корпорациясининг асосчиси ва раҳбари қолмоқда. Унинг шахсий бойлиги 53 миллиард доллар деб баҳоланмоқда, у аввалги йилдагига нисбатан 6 миллиард доллар камайган.

Бу рўйхатда россиялик етти нафар кишининг исми-шарифи ҳам жаҳоннинг энг бадавлат кишилари қаторида келтирилади. Уларнинг бири Ходорковский деярли 4 миллиард долларга эга эканлиги қайд қилинади ва у рўйхатда 101-ўринга қўйилган. Бу рўйхатда машҳур бизнесменлар Соман Абрамович, Михаил Фридман, Владимир Потанин, Вагит Алекперов ва бошқа россияликлар ҳам бор.

Темурийзодалар девонлари

"Шарқ" нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси бош таҳририяти XV асрда яшаб ўтган Темурий шаҳзодалардан бири — Шохариб Мирзо Ғарибий қаламига мансуб шеърӣ девонини нашр этди.

Илмий жамоатчилик ва халқимиз ҳозиргача Ғарибийнинг ижоди ҳақида Алишер Навоийнинг "Маҳолис ун-нафоис", Заҳириддин Муҳаммад Бобурнинг "Бобурнома", шунингдек, темурийлар даврига бағишланган баъзи бир тазкиралар орқалигина бабардор эди. Ғарибийнинг девони Бобур номидаги халқаро жамғарма саъй-ҳаракати билан Германиянинг Ҳамбург миллий кутубхонасида сақланаётган шоир қўлёзма девони нус-

хаси асосида чоп этилди.

Фанлар академияси Алишер Навоий номидаги Тил ва адабиёт институти олимлари томонидан тадқиқ этилиб, нашрга тайёрланган мазкур девондан шоирнинг форс ва туркий тиллардаги ғазаллари ўрин олган.

Шунингдек, Темурий шаҳзодалардан яна бири — Султон Масъуд Мирзо Шохий девони ҳам ўқувчилар қўлига бориб етди.

Шоирнинг Лондондаги "Индия Оффис" китоб хазинасида сақланаётган қўлёзмалари нусхалари асосида тайёрланган бу девон "Истиқлол" нашриётида босмадан чиқарилди.

Баҳор ХИДИРОВА, ЎЗА мухбири.

Янги нашрлар

Bolalik bog'i

ТОРІШМОҚ

*Siyoh rangda novdasi,
Erta bahor gul ochar.
Essa mayin shabboda,
Xushbo'y hidlarin sochar.*

(Binafsha)

*Boshiga kiyib qalpoq
Gul-g'unchasi sariq, oq.
Teramiz etak-etak,
Buning nomi ...*

(Boycheshaq)

Tohir MULLABOYEV.

Буни ҳаёт дейдилар

— Билмадим-а, дадаси уйда йўқ эдилар.

Шунда Зафаржон:

— Ойижон, бир соатлардан кейин келсинлар, мен тикиб қўяман, олиб кетадилар, — деди қатъий ишонч билан.

ётган оёқ кийимларини кўриб ўйлади: «Мижозлар дадамга ишониб ташлаб кетишган бўлса... Дадам бўлса ичиб олиб...»

жозларнинг суюнганини айтмайсизми.

Бугун якшанба — дам олиш куни. Мактабга бормади. Шу боис сергак тортиди:

— Ойижон, менга қоп, халталарни беринг, укам Шерзод ҳам бирга юрсин, ўзимиз бозор қилиб келайлик, — деди Зафаржон онасига.

Ҳиёл ўтмай, ака-ука каттагина бозорликни кўтариб кириб келишди. Зафаржон яна чала қолган ишларни қилиш учун устакхонага кириб кетди.

Ҳар сафар мижозлар келганида, қилинмаган иш учун хижолат бўладиган Дурдона эндиликда эшикни дадил очар, пишиқ-пухта таъмирланган пойабзалларни эгаларига очик чехра билан топширар, тошдан қаттиқ турмушнинг муаммоларини ҳал этишга чоғланган, эндигина ўн икки ёшга қадам қўйган ўглини суюб-суюб бағрига босар экан, қалбида эртанги ёруғ кунларга умидворлик туйғулари тобора жўшарди...

Лутфиниса ОДИЛОВА.

УМИДЛАРДАН ЯРАЛГАН ДУНЁ

Дурдонанинг кўнгли куни билан ғаш бўлиб юрди. Шунинг учун ҳам ишида унум бўлмади. Уйда ҳали вояга етмаган тўрт фарзанди ейман, кияман, дейди. Болаларининг отаси бўлса, парвояи-фалак. Уйлаб ўйига етолмайди. Уйга шошилганининг боиси ҳам шундан.

— Ойижон, ишдан чарчамай келдингизми, — катта ўғли Зафаржон унинг йўлига пешвоз чиқди. — Сиз кўп куюнаверманг. Бугунча нон билан чой ичсак ҳам бўлаверади. Мана менинг ҳам қўлимдан анча-мунча иш келиб қолди. Худо хоҳласа, эртага ўзим бозор қилиб келаман.

Ўғли Зафаржоннинг далдасидан онанинг кўнгли тоғдек кўтарилди. Унинг буй-бастига қараб туриб, ич-ичидан суюнди: «Бўйи ҳам анча чўзилиб қолибди, ишқилиб инсофли, диёнатли, ҳалол ва ростгўй инсон бўлиб етишсин-да. Нима бўлганда ҳам отасига ўхшамасин». Шу пайт кимдир эшикни тақиллатди.

— Опажон, мен кеча этигимни ташлаб кетган эдим, тайёр бўлдимикин? — деди келган киши.

Катта ўғил устакхонага кириб қараса анча-мунча оёқ кийимлар йиғилиб қолибди. «Ҳарна онамга ёрдам», — дея биринчи бўлиб этикни тикиб қўйди. Эгаси миннатдор бўлиб пулини бериб, олиб кетди.

Зафаржон пулни олиб дўконга югурди. Бироздан кейин иссиқ нон билан чой ичиб олгач, яна ўша ихчамгина хонадан паноҳ топди. У ерда тўпланиб

вақтлроқ ухлаб қолди. Эрта тонгда эшик тақиллашдан уйғонди. Қараса соат олти бўлибди. Не кўз билан кўрсинки, ўғли ҳамма оёқ кийимларини таъмирлаб қўйибди. Бирин-кетин мижозлар келиб, оёқ кийимларини олиб кетишди. Зафаржоннинг қўлига анчагина пул тушди. Ми-

Бекажон

СИРИ КЎЧМАСИН ДЕСАНГИЗ

• Чинни, фаянс ва шишадан ясалган идишларни ювилгандан кейин яхшилаб қуришти керак. Агар бундай идишлар сочиқ билан артилса, сочиқнинг туклари идишга ёпишиб қолиши мумкин.

• Алюминийдан тайёрланган идишдаги қора доғларни сиркага ботириб олинган пахта билан артиб, сўнг ювиб ташласангиз топ тоза бўлади.

• Қизиқ турган сирли идишга совуқ сув ва ёғ қўйиб бўлмайди. Идишнинг сирли кўчиб кетиши мумкин.

• Қозонни овқат пиширишдан аввал қиздириб, сўнг унга масалликларни солсангиз микроблардан холи бўлади.

• Доғлаётган ёгингиз сачраб кетмаслиги учун қозонга озгина туз солиб юборинг.

• Шиша идишларга иссиқ суюқлик қўйилганда ёрилиб кетмаслиги учун идишни ҳўл сочиқ билан ўраб қўйинг.

Матлуба МАҲМУДХҲАЕВА тайёрлади.

Sport

Sport

Sport

АССАЛОМ, ФУТБОЛ БАҲОРИ!

Футбол ишқибозлари орзиқиб кутган мавсум ҳам келди. Бугун олий табақа жамоалари навбатдаги XI миллий чемпионат ўйинларини бошлайдилар. Олий табақада ўтган йилдагидек 18 та эмас, 16 та жамоа иштирок этади.

«Пахтакор» мамлакат миллий, олимпия терма ва ёшлар терма жамоалари базаси этиб тайинланганлиги учун ўз таркибига ёш, иқтидорли ўйинчилар ва хорижлик мураббийларни жамоага тақлиф қилганлиги сабабли кучлилар сафида юрмаса бўлмайди. Акс ҳолда у мутахассислар кутгандек, Европанинг етук клублари даражасига кўтарила олмайди. «Нефтчи» эса, ҳар галгидек чемпионликни асосий мақсад қилиб қўйган. «Насаф» ва «Навбахор» ҳам пешқадамлик учун асосий даъвогарлардан ҳисобланишади. «Андижон», «Бухоро», «Дўстлик» ва «Металлург»

эса кучли олтиликка кириш учун баҳс олиб борсалар ажаб эмас.

«Дўстлик» бош мураббийи Рустам Мирсодиқов «Металлург» жамоасига

раҳбарлик қиладиган бўлди. Дўстликчиларга Вағиф Рустамов бош мураббий этиб тайинланди. Янги мавсум арафасида «Дўстлик» Ўзбекистон Футбол федерацияси кубогини қўлга киритиб, мухлисларини анча қувонтирди. «Металлург» эса, ўз таркибини янгилаб, 30

мартга белгиланган учинчи тур учрашувини Қаршида «Насаф»га қарши ўтказган эди. Қаршилиқ футболчилар ўйиннинг сўнгги дақиқаларидагина икки тўп киритиб, ғалаба қозондилар.

Бугун мамлакат ўн биринчи миллий чемпионатининг биринчи турига старт берилади. «Металлург» сафарда «Зарафшон»га қарши майдонга тушади. «Дўстлик» эса, эртага (17 мартда) «Сурхон» билан баҳс юритади. Шунингдек, биринчи турда «Трактор» — «Пахтакор», «Самарқанд-Д» — «Машъал» (Муборак), «Темирйўлчи» — «Қизилқум», «Сўғдиёна» — «Андижон», «Бухоро» — «Навбахор» жамоалари ўзаро баҳс юритадилар. Турнинг марказий учрашуви Қарши шаҳрида бўлиб ўтади. «Насаф» ўз майдонида мамлакатимизнинг беш карра чемпиони «Нефтчи» жамоасини қабул қилади.

Талъат ЮСУПОВ.

МАЙДОНДА ФАХРИЙЛАР

Янгийўл туман ҳокимлиги ташаббуси билан Қарияларни қадрлаш йиллига бағишлаб, ҳоким соврини учун фахрийлар ўртасида мини футбол бўйича мусобақа ўтказилди. Унда тумандан 11та ва Янгийўл шаҳридан 3та жамоа иштирок этди.

Қизиқарли ўтган беллашувларда Янгийўл шаҳрининг «Фахрийлар-1» жамоаси биринчи, туман ички ишлар бўлими фахрийлари иккинчи совринли ўринларни банд этдилар. Туман судининг фахрийларига учинчи ўрин насиб этди. Иштирокчилар ва ғолибларга туман ҳокимлигининг эсдалик ҳамда қимматбаҳо совғалари топширилди.

Камолиддин АСҚАРОВ.

Олмалиқ шаҳридаги «Аист», «Ал-дачен», «Дружба» ва «Иттифок» қўшма корхоналари

ДАЪВОЛАР ИККИ ОЙ МОбайнида қўйилган манзилда қабул қилинади: Олмалиқ шаҳри, Амир Темури кўчаси, 37-уй. Телефонлар: 4-24-10, 4-35-50.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Муассис
ТОШКЕНТ
ВИЛОЯТИ
ҲОКИМЛИГИ

Бош муҳаррир
Фатҳиддин
МУХИДДИНОВ

Телефонлар:
Хатлар ва оммавий
ишлар бўлими: 133-40-48.
Эълолар:
133-40-48, 136-57-27.

Манзилимиз:
700000, Тошкент
шаҳри, Матбуотчилар
кўчаси, 32.

Ўзбекистон Республикаси Давлат
матбуот қўмитасида 8 рақами
билан рўйхатга олинган.
Газета «Тошкент ҳақиқати»
тахририяти компьютер
марказида тартиб ва
саҳифаланди.

• Эълон ва билдирув-
лардаги факт ҳамда да-
лилларнинг тўғрилиги учун
реклама ва эълон берув-
чилар масъулдир.